

»Högspecialiserad vård i norr kräver samarbete«

En bred samverkan krävs för att klara den högspecialiserade vården vid Norrlands Universitetssjukhus, NUS, i Umeå. Det anser de fyra nordligaste landstingen och bjuder in staten till samtal om att gemensamt äga och driva NUS.

– Vi har inte bundit oss för någon lösning, men det kan möjligen bli i form av ett hälsoförbund eller ett bolag. Tillsammans skulle staten och de fyra nordligaste landstingen ha den styrka som behövs för att klara högspecialiserad vård, forskning och utbildning vid NUS, säger Yvonne Stålnacke, ordförande i Norrlandstingens samverkansnämnd och även landstingsråd i Norrbotten.

NUS har idag Västerbottens läns landsting som ägare och debiterar övriga landsting i regionen – Norrbotten, Västernorrland och Jämtland – för den högspecialiserade vård som köps från Umeå. Men lösningen anses inte hållbar på sikt när befolkningen fortsätter att minska i norra Sverige.

Redan 2005 vill Norrlandstingen starta försöksverksamhet med gemensamt ansvar för NUS. Frågan är vilket intresse staten har att bidra med på ett område som är landstingens med rätt att ta ut landstingsskatt för att klara finansieringen.

– Jag tror att även staten inser att det finns speciella förhållanden som gör att man måste tänka i nya banor för att klara en likvärdig hälso- och sjukvård över hela landet. Vi har informerat statliga företrädare om det arbete vi håller på med och underhandskontaktarna har varit positiva, säger Yvonne Stålnacke.

De fyra nordligaste landstingen vill även att staten tar ett särskilt ansvar för

sjuktransporter med helikopter och flygambulans. Enligt norrlandstingen fungerar konkurrensen dåligt, vilket resulterat i dramatiska kostnadsökningar.

Bengt Olson, ordförande i Västerbottens läns läkareförening och narkosläkare vid NUS, är positiv till en ny organisation för universitetssjukvården i Norrland. Han tycker att den nuvarande ordningen har brister.

– Systemet är lite subventionerat av Västerbotten eftersom de regionintäkter man får in inte alltid täcker kostnaderna för högspecialiserad vård i Umeå.

Han ser ett fördjupat Norrlandssamarbete som naturligt, då universitetssjukhuset inte är tillräckligt stort för volymerna av läkarstudenter. En nätverksstruktur för kliniskt samarbete och viss forskning finns redan, påpekar Bengt Olson.

– Då känns det inte orimligt att i nästa steg bedriva universitetssjukvård som inte behöver vara riktigt så koncentrerad till Umeå som idag. Men då måste man vara beredd på svåra avvägningar mellan nätverkstanken och vårdkvalitet.

Även Umeå universitet ser ett värnande av den högspecialiserade vården vid NUS som en nyckelfråga för hela den medicinsk-odontologiska fakulteten.

– Vi får problem att behålla kompetensen på lärarsidan om inte universitetssjukhuset klarar den högspecialiserade vården. I regel har landstingen i norr konkurrerat med varandra och planerna på en samverkanslösning kan ses som ett genombrott för ett mer omfattande vårdssamarbete i norra Sverige, säger Torbjörn Egelrud, dekanus vid fakulteten och professor i dermatologi och venerologi.

Fredrik Mårtensson
frilansjournalist

De fyra nordligaste landstingen vill starta en försöksverksamhet om ett gemensamt ansvar för Norrlands Universitetssjukhus i Umeå.

Abortsiffror visar stora variationer

– Antalet aborter totalt i landet ökade från 20,0 till 20,3 per tusen kvinnor från första halvåret förra året till första halvåret i år, visar ny statistik från Socialstyrelsens Epidemiologiska centrum. Totala antalet tonårsaborter minskade något, från 25,6 till 24,4.

Men statistiken visar på stora variationer runt om i landet. I Malmö kommun, exempelvis, ökade antalet tonårsaborter från 35,1 till 38,8 per tusen kvinnor. I Göteborg minskade antalet, från 32,9 till 27,0. (LT)

Mer pengar till arbete mot spelmissbruk

– Regeringen beslutade i förra veckan att ge statens folkhälsoinstitut ytterligare fem miljoner kronor för insatser mot spelmissbruk. Pengarna ska bland annat användas för att ta fram en forskningsplan samt till utveckling av kunskaps- och kompetenscentra inom öppenvården i Stockholm, Göteborg och Malmö. (LT)

Tjänstefel läsa Anna Lindhs journal

– En anställd på Karolinska sjukhuset har polisanmälts för att denne obehörigen öppnat och läst i utrikesminister Anna Lindhs journal.

Det berättar chefläkare Bo Ringertz i ett pressmeddelande från sjukhuset. Händelsen beskrivs som ett mycket allvarligt tjänstefel. (LT)

Stor satsning på rökavvänjning

– Folkhälsoinstitutet startar ett åtgärdsprogram för att öka tillgången på rökavvänjningen i Sveriges landsting. Alla landsting har anmält sitt intresse för att skicka personal till en utbildning där man får lära sig motiverande samtalsmetodik och tobaksavvänjning, uppger Folkhälsoinstitutet i ett pressmeddelande.

Landstingen får också anställa en särskild resursperson som ska arbeta med att stimulera rökavvänjningsverksamheten i länet. (LT)